

Halne sameige

Saksbehandler, innvalgstelefon

Lina Sannes Eskerud, 32266818

Tillatelse til tilbygg på fiskebu ved Halnefjorden i Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernområde

Statsforvalteren gir tillatelse til tilbygg på fiskebu ved Halnefjorden i Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 4.1.3 b.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 30.11.2021. Det er søkt om tillatelse til tilbygg på fiskebu ved Halnefjorden i Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernområde i Hol kommune.

Søknaden er revidert etter dialog med Statsforvalteren i Oslo og Viken. Opprinnelig søknad ble sendt på høring av Hol kommune 19.01.2019. Tilbygget er 8 m² og skal fungere som redskapsrom, arbeidsrom og lagerplass. Plattingen i opprinnelig søknad er fjernet og erstattet med en trapp. Det skal legges tretak på hele bua inkludert tilbygg. Nytt vindu får sprosser likt med eksisterende vinduer. Tilbygget beises i samme farge som eksisterende fiskebu. Se vedlagt tegning. Eksisterende båtnaust ved Rv7 er 15 m² og skal bestå. Dagens hytte er 19,1 m². Søker opplyser i e-post av 15.09.2022 at det er utedo tilknyttet fiskebua på 1,9 m². Samlet areal blir 44,5 m² etter utvidelsen av fiskebua.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 10. april 1981. Formålet med verneområdet er å verne eit særmerkt og vakkert naturlandskap med mange kulturminne i tilknytning til Hardangervidda nasjonalpark.

Landskapet er vernet mot utbygginger og anlegg og inngrep av alle slag, jf. § 4.1.1 i verneforskriften..

I henhold til verneforskriften § 4.1.3 b kan Statsforvalteren gi tillatelse til nærmere bestemte formål, blant annet mindre tilbygg i bygninger. Dette betyr ikke at dere har krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i dette tilfelle.

Forvaltningsplanen omtaler forvaltningsmyndighetens adgang til å gi tillatelse til mindre tilbygg til bygninger:

«Mindre tilbygg er opp til 10 m², likevel klart mindre enn eksisterande bygning. Det kan etter pkt 4.1.3b gjevast løye til frittståande uthus på inntil 10 m² i staden for tilbygg dersom det gjev ei betre heilsakleg løysing og det fyller definisjonen her som mindre tilbygg. Grunnlag for uthus kan vere lagring av ved, bensin, propan og anna utstyr, sanitære tilhøve eller sikringsføremål. Der det ligg til rette for det kan forvaltningsstyresmakta krevje bygging av felles uthus. Samla øvre arealgrense etter tilbygg/ombygginga er 45 m² inkl. uthus. Areal kan fråvikast både i leier ut frå ei heilsakeleg vurdering der driftsform og ressursgrunnlag er vesentlege faktorar. Uthusfunksjonar skal som hovudregel løysast som tilbygg. Tilbygg skal ikkje endre bygget sin karakter. Kulturminnestyresmakta si vurdering skal tilleggast særleg vekt.»

Hardangervidda nasjonalpark og Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernombordet er delt inn i soner. Fiskehytta ligger i Teig 8 Skaupsjøen-Halnefjorden, jf. forvaltningsplanen for Hardangervidda nasjonalpark og Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernombordet.

«Teigen omfattar Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernombordet, unntake Hardangerjøkulen med nærområda til breen og rv. 7. Formålet med teigen er å følge opp intensjonen med landskapsvernombordet.

Spesielle retningsliner for teig 8.

Det kan tillatast eit relativt høgt bruksnivå i sona både for landbruksutnytting, tradisjonelt friluftsliv og turisme, men innafor rammene av verneformålet. Det skal takast tilbørleg omsyn til landskapet ved løye til byggjeverksem og andre varige tiltak. Det må vurderast tiltak for å sikre verdifulle kulturminne i området som er utsett på grunn av ulik ferdsle og godt tilgjenge. Ein skal unngå tiltak og aktivitetar som kan bidra til å stenge villreintrekke mellom sentralvidda og området ved Hardangerjøkulen. Det bør ikkje gjevast løye til organisert ferdsle på vinterføre av omsyn til villreinen.»

Det følger av naturmangfoldloven (nml) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Høring

Søknaden ble sendt på høring til Villreinnemnda, Viken tilsynsutvalg og Viken fylkeskommune 29.03.2022.

Viken fylkeskommune

«Vi har ingen spesielle merknader for våre fagområder til behandling etter verneforskriften, annet enn at vi anbefaler kommunen i videre saksgang å gjøre en vurdering av om tiltaket faller innenfor LNFR-formålet og unntaket fra kommuneplanens byggegrensebestemmelser til vassdrag for driftsbygninger i landbruket. Dersom tiltaket må behandles som dispensasjonssak etter plan- og bygningsloven, forutsetter vi at vi får mulighet til ny uttale til kommunen. Vi gjør ellers oppmerksom på at Regional plan for Hardangervidda legger til grunn at for planer og tiltak som kan påvirke villreinens leveområder, skal virkningene for villrein utredes særskilt. Vi bemerker også at det ikke er kjent automatisk fredete kulturminner i nærheten av fiskebua.

Vi ber likevel om at følgende tekst blir vist til i en eventuell tillatelse:

Dersom det under anleggsarbeider treffes på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein, slagg etter jernfremstilling etc., skal arbeidet øyeblikkelig stanses og fylkeskommunen varsles, jf. lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50, (kulturminneloven) § 8.»

Viken tilsynsutvalg

Tilsynsutvalget har ingen merknader til søknaden.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger.

I Naturbase er det registrert leveområde for villrein og Hardangervidda villreinområde er et nasjonalt villreinområde. Trekk-korridor for villrein mellom områdene sør og nord for Rv7 går forbi fiskehytta. I dag er vi i en situasjon hvor det ikke er ønskelig at villreinen skal trekke over Rv7 på grunn av CWD-smitte. På sikt er målsettingen å få tilbake utveksling mellom villreinområdene nord og sør for Rv7. Det er gode sommerbeiter rundt Hardangerjøkulen som spesielt bukkeklokkene brukte tidligere. Halnetunga er et viktig trekkområde som må ivaretas. I Artskart fra Artsdatabanken er det ikke registrert øvrige arter som vil komme i konflikt med omsøkt tiltak. De viktigste verneverdiene er Europas største villreinstamme, et storslått og variert viddelandskap, et stort antall kulturminner fra alle perioder og en variert høyfjellsfauna med sårbare høyfjellsarter, store myr- og våtmarksområder med rikt fugleliv og sjeldne/trua arter, samt store og fiskerike vassdrag.

Den største belastningen for verneområdet er menneskelig ferdsel, både organisert og uorganisert. Det er spesielt villrein som er sårbar for ferdsel og aktivitet. Det er satt i gang en dugnad for villrein der mange aktører er involvert for å se på sin aktivitet på Hardangervidda og hvordan den kan begrenses/endres for å minske forstyrrelsесgraden på villrein. Det er godt dokumentert at villreinen på Hardangervidda har store utfordringer med dårlig kondisjon, lave slaktevekter og stor parasittbelastning.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Halne sameige har mange bygg og stor samla bygningsmasse rundt Halnefjorden. Tilbygget er lite, det er allerede en fiskebu på stedet og antall overnattingsplasser skal ikke økes. Ifølge retningslinjen for teigen (jf. forvaltningsplanen) kan det opprettholdes et relativt høyt bruksnivå for blant annet landbruk, tradisjonelt friluftsliv og fiske. Landskapsbildet vil i liten grad bli påvirket av tilbygget. Per i dag er det ikke ønskelig at villreinen trekker over Rv7 og vi mener at påvirkningen på villrein vil bli liten. Etter vår vurdering vil ikke tiltaket føre til nevneverdig økt belastning, jf. § 10 i naturmangfoldloven.

På denne bakgrunn vurderer vi at det kan gis tillatelse til tilbygg på fiskebua med hjemmel i verneforskriften § 4.1.3 b.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til tilbygg på fiskebua ved Halnefjorden i Skaupsjøen/Hardangerjøkulen landskapsvernombanen. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 4.1.3 b.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tilbygget skal oppføres i tråd med tegninger vedlagt tillatelsen.
- Tilbygget skal ha likt kledning som eksisterende fiskebu.
- Nytt vindu skal ha sprosser likt med eksisterende vindu.
- På taket legges tretak på hele fiskebua inkludert tilbygget.
- Utgangsdør på tilbygget skal være tilsvarende eksisterende dør på fiskebua.
- Dersom det står villrein i området eller er villrein på trekk under byggeprosessen må det tas nødvendig hensyn til dette.
- Dersom det under anleggsarbeider treffes på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og/eller brent stein, slagg etter jernfremstilling etc., skal arbeidet øyeblikkelig stanses og fylkeskommunen varsles, jf. lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50, (kulturminneloven) § 8.»
- Tiltaket skal utføres innen 01.11.2025.
- Straks etter ferdigstillelse skal tiltakshaver rapportere utført utbygging til Statsforvalteren. Rapporten skal inneholde bilder av det utførte arbeidet.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Lina Sannes Eskerud
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Tegning

Kopi til:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
HOL KOMMUNE
Viken tilsynsutvalg
Statsforvaltaren i Vestland

Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Ålmannvegen 8	3576	HOL
Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER

Side: 5/5